

ROKASGRĀMATA

***de minimis* atbalsta piešķiršanai**

FINANŠU MINISTRIJA

2015.gada jūlijs

KOPSAVILKUMS

Valsts atbalsts ir jebkurai saimnieciskās darbības veicējam no valsts, pašvaldības vai Eiropas līdzekļiem sniegta tieša vai pastarpināta finansiāla palīdzība piemēram, dotācijas, finanšu ieguldījumi aizdevumu veidā, garantijas, nodokļa likmju samazināšana, nodokļu un nodevu atvieglojumi, dividendēs izmaksājamo peļņas daļu novirzīšana atpakaļ uzņēmumam, utml., kas tam dod zināmas priekšrocības un rada vai var radīt konkurences ierobežojumus. Valsts atbalstu raksturojošās pazīmes:

- finansiālās palīdzības saņēmējs ir saimnieciskās darbības (aktivitātes) veicējs;
- finansiālu palīdzību tieši vai pastarpināti sniedz no valsts, pašvaldības vai Eiropas Savienības finanšu līdzekļiem un/vai un valsts institūcijām ir kontrolējoša ietekme pār finanšu līdzekļiem;
- finansiālu palīdzību saņēmušais saimnieciskās darbības veicējs iegūst ekonomiskas priekšrocības, kādas tā nevarētu iegūt normālos komercdarbības veikšanas apstākļos, ja komercdarbības atbalsts netiktu sniegts;
- finansiālā palīdzība neattiecas uz visiem saimnieciskās darbības veicējiem vienādi, bet ir paredzēta komercsabiedrībām atkarībā no to lieluma, darbības veida vai atrašanās vietas, kā arī citiem diferencējošiem kritērijiem vai arī ir paredzēta tikai konkrētai komercsabiedrībai;
- finansiālā palīdzība ietekmē konkurenci un tirdzniecību Eiropas Savienības iekšējā tirgū.

Lai valsts atbalstu uzskatītu par saderīgu ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu, viens no veidiem, ar ko šādu atbalstu var ieviest, ir ievērojot Komisijas regulas (ES) Nr.1407/2013 (2013.gada 18.decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107.un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24. decembris, Nr. L352) (turpmāk – *de minimis* atbalsts) nosacījumus.

Savukārt, lai panāktu nacionālā tiesiskā regulējuma (piemēram, Ministru kabineta noteikumu, pašvaldību sasītošo noteikumu, lēmumu, utml.), kas nosaka plānotā atbalsta pasākuma ieviešanas kārtību, atbilstību *de minimis* atbalsta regulējumam, tajos ir jāiekļauj vairāki *de minimis* atbalsta obligātie nosacījumi, bet daļa jāievēro un jāiekļauj atkarībā no plānotā pasākuma specifikas.

Nemot vērā, ka valsts atbalsta nosacījumus piemēro neatkarīgi no juridiskās formas gan privātiem, gan publiskā īpašumā esošiem saimnieciskās darbības veicējiem (fiziskām personām, komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem, kooperatīvām sabiedrībām, pašvaldības uzņēmumiem, pašvaldībām u.c.), vadlīnijas ir paredzētas gan pasākumu plānotājiem/ieviesējiem, gan atbalsta sniedzējiem, gan atbalsta saņēmējiem.

Rokasgrāmatā biežāk lietoto jēdzienu skaidrojums

Saimnieciskās darbības veicējs - jebkura persona, neatkarīgi no tās juridiskā statusa un veida kādā tā tiek finansēta, t.i., fiziskā persona, juridiskā persona vai šādu personu apvienība neatkarīgi no tās īpašuma formas un darbības veida, kura veic vai gatavojas iesaistīties saimnieciskās darbības/ekonomiskās aktivitātes veikšanā, piedāvājot preces vai pakalpojumus tirgū. Fakts, ka potenciālais atbalsta saņēmējs ir bezpeļņas organizācija vai arī fakts, ka potenciālais saņēmējs tiek pilnībā finansēts no valsts resursiem un tas savus pakalpojumus sniedz bez maksas, neizslēdz iespējamību, ka tas var tikt kvalificēts kā komercsabiedrība (saimnieciskās darbības veicējs).

Atbalsta sniedzējs – valsts vai pašvaldības institūcija vai tās pilnvarota juridiskā persona, kas pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu vai kas ir atbildīga par atbalsta programmas izstrādi vai atbalsta programmas vai individuālā atbalsta projekta piemērošanu.

Komisijas regula Nr.1407/2013 – Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L 352/1).

Komisijas regula Nr.1408/2013 – Komisijas 2013.gada 18.decembra Regula (ES) Nr.1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24.decembris, Nr. L 352/9).

Komisijas regula Nr.717/2014 – Komisijas 2014.gada 27.jūnija Regula (EK) Nr.717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 28.jūnijs, Nr. L 190/45).

Komisijas regula Nr.360/2012 – Komisijas 2012.gada 25.aprīļa Regula (ES) Nr.360/2012 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2012.gada 26.aprīlis, Nr. L 114/8).

MK noteikumi Nr.740 – 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.740 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība un uzskaites veidlapu paraugi”.

SATURS

I nodaļa	<i>De minimis</i> atbalsta ieviešanas nosacījumi	5
	1. <i>De minimis</i> atbalsta būtība	5
	2. Izslēgtās nozares un darbības	6
	3. <i>De minimis</i> atbalsta instrumenti	7
	4. Nosacījumi, kas jāpiemēro uzņēmumu apvienošanās, iegādes vai sadalīšanas gadījumos	8
	5. Kumulācijas nosacījumi	8
	6. Procesuālie jautājumi	9
	7. Uzraudzība	10
II nodaļa	Kā ieviest <i>de minimis</i> atbalsta pasākumu?	11
	1. Pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti	11
	2. Atbalsta saņēmēji	11
	3. Neatbalstāmās nozares un darbības, izmaksu nošķiršana	12
	4. Atbalsta apjoms	13
	5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi	14
	6. Uzraudzība un dokumentu uzglabāšana	14
	7. Nosacījumi uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos	15
III nodaļa	Papildus nosacījumi attiecībā uz Komisijas regulu Nr.360/2012	16
IV nodaļa	Pielikumi	17
I. Pielikums	Viens vienots uzņēmums	17
	1. <i>Piemērs</i>	17
	2. <i>Piemērs</i>	17
	3. <i>Piemērs</i>	18
II. Pielikums	Apvienošanās, sadalīšanās, iegāde	19
	1. <i>Piemērs</i>	19
	2. <i>Piemērs</i>	19
	3. <i>Piemērs</i>	19
III. Pielikums	Atbalsta ekvivalenta (atbalsta summas) aprēķināšana	21
	1. <i>Piemērs Grants un tā diskontēšana</i>	21
	2. <i>Piemērs Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana procentu likmju subsīdiju veidā</i>	21
	3. <i>Piemērs Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana aizdevuma bez procentiem/nodokļu atvieglojumu gadījumā</i>	22
	4. <i>Piemērs Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana subsidēta aizdevuma (samazinātas procentu likmes) gadījumā</i>	23
	5. <i>Piemērs Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana garantiju gadījumā</i>	24
	6. <i>Piemērs Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana citos gadījumos</i>	26
IV. Pielikums	Kumulācija (atbalsta summēšana)	27
	1. <i>Piemērs Atbalsta kumulācija ar tām pašām attiecinām izmaksām</i>	27
	2. <i>Piemērs Atbalsta kumulācija ar citām attiecinām izmaksām</i>	28
	3. <i>Piemērs De minimis atbalsta kumulācija vienam uzņēmumam</i>	28
	4. <i>Piemērs Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar de minimis atbalstu</i>	29
	5. <i>Piemērs Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar de minimis atbalstu</i>	29
	6. <i>Piemērs Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar de minimis atbalstu</i>	30
	7. <i>Piemērs De minimis atbalsts un cits atbalsts</i>	30
	8. <i>Piemērs De minimis atbalsta kumulācija ar citu de minimis atbalstu vienam uzņēmumam</i>	32
IV. Pielikums	Pārbaudes lapa - Atbalstam saskaņā ar KOMISIJAS REGULU (ES) Nr. 1407/2013	34

1. *De minimis* atbalsta būtība

Eiropas Savienībā *de minimis* atbalsts tika ieviests, lai atvieglotu dalībvalstu paziņošanas pienākumu Eiropas Komisijai gadījumos, kad piešķirtais valsts atbalsta apmērs ir neliels, jo tas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un nerada vai nedraud radīt konkurences izkropļojumus.

Saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti Komisijas regulā Nr.1407/2013 un kas piemērojami *de minimis* atbalstam, kopējais *de minimis* atbalsts, ko viena dalībvalsts piešķirusi vienam vienotam uzņēmumam jebkurā triju fiskālo gadu periodā (ar to saprotot – kārtējo un pēdējos divus fiskālos gadus) nepārsniedz 200 000 euro (attiecībā uz kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumiem – 100 000 euro, turklāt *de minimis* atbalstu nedrīkst izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei).

De minimis atbalsta kontekstā tiek lietota vienkāršotā “viena vienota uzņēmuma”¹ definīcija. Viens vienots uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas ietver visus uzņēmumus, kuru starpā pastāv vienas no šādām attiecībām:

- vienam uzņēmumam ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums citā uzņēmumā;
- vienam uzņēmumam ir tiesības iecelt vai atlaist cita uzņēmuma pārvaldes, vadības vai uzraudzības struktūras locekļu vairākumu;
- vienam uzņēmumam ir tiesības īstenot dominējošu ietekmi pār citu uzņēmumu saskaņā ar līgumu, kas noslēgts ar šo uzņēmumu, vai saskaņā ar tā dibināšanas līguma klauzulu vai statūtiem;
- viens uzņēmums, kas ir cita uzņēmuma akcionārs vai dalībnieks, vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā uzņēmumā saskaņā ar vienošanos, kas panākta ar pārējiem minētā uzņēmuma akcionāriem vai dalībniekiem.

Uzņēmumi, kuriem kādas no a) līdz d) apakšpunktos minētajām *attiecībām* pastāv ar vienu vai vairāku citu uzņēmumu starpniecību, arī ir uzskatāmi par vienu vienotu uzņēmumu (piemērus skatīt I. pielikumā).

Praktisku un administratīvu iemeslu dēļ, *de minimis* atbalsta regulējums noteic, ka dalībvalstīm ir pienākums pārbaudīt uzņēmumus un to saņemto *de minimis* atbalstu tikai tās teritorijā.

Lemjot par jauna *de minimis* atbalsta piešķiršanu, atbalsta sniedzējam ir jāpārlicinās, ka jaunais *de minimis* atbalsts nepārsniegs 200 000 euro (100 000 euro autotransporta uzņēmumiem) sliksni, ņemot vērā kārtējā un pēdējos divos fiskālajos gados piešķirto *de minimis* atbalsta apmēru. Piesakoties jaunam *de minimis* atbalstam, saimnieciskās darbības veicējam atbalsta sniedzējam ir jāsniedz informāciju par tam piešķirto *de minimis* atbalstu kārtējā un pēdējo divu fiskālo gadu laikā, turklāt jāņem vērā minētajā periodā piešķirtā *de minimis* atbalsta kopsomma.

Gadījumos, kad uzņēmums nodarbojas gan ar kravu komercpārvadājumiem ar autotransportu, gan ar citām darbībām, uz kurām attiecas 200 000 euro robežlielums, uzņēmumam ir piemērojams 200 000 euro robežlielums, ja vien ar piemērotiem līdzekļiem ir nodrošināta darbību un izmaksu nošķiršana, tā lai kravu komercpārvadājumiem piešķirtais atbalsts nepārsniegtu 100 000 euro un *de minimis* atbalsta nebūtu izmantots kravas transportlīdzekļu iegādei.

Piemērs:

Saimnieciskās darbības veicējs ražošanas jomā 2015.gadā iesniedz atbalsta sniedzējam atbalsta pieteikumu par 50 000 euro *de minimis* atbalsta piešķiršanu. Atbalsta sniedzējam iepriekš

¹ Plašāks skaidrojums par “viena vienota uzņēmuma” definīciju atrodams Eiropas Komisijas izstrādātajā lietotāja rokasgrāmatā un deklarācijas paraugā “Jaunā MVU definīcija”. Pieejams: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_lv.pdf.

saņemtā *de minimis* atbalsts ir jāpārbauda par šādiem periodiem 01.01.2013. – 31.12.2013., 01.01.2014. – 31.12.2014 un 01.01.2015. – *de minimis* atbalsta pieteikuma iesniegšanai brīdim.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta sniedzējs	Atbalsta instruments	Atbalsta summa, euro	Bruto subsīdijas ekvivalents ^{2 3} , euro
20.01.2013.	Latvijas Hipotēku un zemes banka (turpmāk – LHZB)	aizdevums	10,000	500
15.03.2014.	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (turpmāk – LIAA)	grants	30,000	30,000
20.10.2014.	Pašvaldība A	nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojums	15,000	15,000
05.01.2015.	Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA)	grants	5,000	5,000
2015?				?

No tabulas izriet, ka līdz brīdim, kad tiek iesniegts *de minimis* atbalsta pieteikums (kārtējā un divu fiskālo gadu periodā), saimnieciskās darbības veicējam jau bija piešķirts *de minimis* atbalsts 50 500 euro apmērā. Līdz ar to minētais saimnieciskās darbības veicējs ir tiesīgs pretendēt un saņemt *de minimis* atbalstu līdz 149 500 euro.

Gadījumos, kad atbalsta sniedzējs konstatē, ka attiecīgais atbalsts sliекsnis varētu tikt pārsniegts ar jaunu *de minimis* atbalstu, nekādu jaunu *de minimis* atbalstu piešķirt nedrīkst un pieteikums par atbalsta piešķiršanu ir jānoraida.

De minimis atbalsts ir uzskatāms par piešķirtu ar brīdi, kad uzņēmumam ir radušās likumīgas tiesības to saņemt, proti, ar lēmuma par atbalsta piešķiršanu pieņemšanas brīdi. Datums, kad *de minimis* atbalsts ir izmaksāts, nav būtisks.

De minimis atbalstu, kas izmaksājams vairākās daļās, ir jādiskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Procentu likme, ko jāizmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas brīdī piemērojamā diskonta likme.⁴

2. Izslēgtās nozares un darbības

Nemot vērā, ka *de minimis* atbalsta piešķiršana ir atbrīvota no paziņošanas pienākuma, piešķirot šādu atbalstu ir jāievēro virkni ierobežojošu nosacījumu, t.sk., attiecībā uz nozarēm un darbībām, kurām *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 sniegt nav atļauts.

² Bruto dotācijas ekvivalents atbilstoši Komisijas regulas Nr.651/2014 (2014.gada 17.jūnijs), ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu, 2.panta 22.punktā ietvertajai definīcijai ir atbalsta summa, kāda tā būtu bijusi, ja atbalsts saņēmējam būtu sniegts dotācijas veidā, pirms nodokļu vai citu maksu atskaitīšanas.

³ Ja atbalstu piešķir kā dotāciju (grantu), tiek izmantotas summas pirms nodokļu nomaksas vai citiem atskaitījumiem. Ja atbalstu piešķir citā veidā, tad ir nepieciešams aprēķināt bruto dotācijas ekvivalentu (bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšanas formulas un piemērus skatīt III pielikumā).

⁴ Komisijas paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

De minimis atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 nedrīkst piešķirt uzņēmumiem, kuri:

- a) darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē, uz ko attiecas Padomes Regula (EK) Nr.104/2000⁵;
- b) nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu;
- c) darbojas lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības nozarē, šādos gadījumos:
 - a. ja atbalsta summa ir noteikta, pamatojoties uz šādu produktu, kurus attiecīgais uzņēmums iepircis no primārajiem ražotājiem vai laidis tirgū, cenu vai daudzumu;
 - b. ja atbalstu piešķir ar nosacījumu, ka to daļēji vai pilnībā nodod primārajiem ražotājiem⁶.

Tāpat *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas Regulu Nr.1407/2013 nedrīkst piešķirt darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešajām valstīm vai dalībvalstīm, t.i., atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām, kā arī atbalstam, ko piešķir ar nosacījumu, ka importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces.

3. *De minimis* atbalsta instrumenti

De minimis atbalstu drīkst sniegt vienīgi pārredzamam atbalstam, proti, tādām atbalstam, kuram ir iespējams iepriekš precīzi aprēķināt bruto dotācijas ekvivalentu, piemēram, grants, procentu likmju subsīdija, u.c. atbalsta instrumenti, ja tiek ievērots *de minimis* atbalsta robežlielums.

Piemēram, *de minimis* atbalstu kapitāla iepludināšanas veidā uzskata par pārredzamu vienīgi tad, ja vienam vienotam uzņēmumam nodrošinātais kapitāls nepārsniedz *de minimis* robežlielumu. Tāds pats nosacījums ir piemērojams arī *de minimis* atbalsta riska finansējuma pasākumu veidā.

Attiecībā uz *de minimis* atbalstu, ko piešķir aizdevumu un garantiju formā, ir piemērojami specifiski noteikumi.

De minimis atbalstu var sniegt aizdevumu formā, ja:

- a) atbalsta saņēmējam nav ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam nav uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība nav izbeigta, vai tas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru. Lielo uzņēmumu gadījumā atbalsta saņēmējam ir jābūt situācijā, kas pielīdzināma vismaz B- kredītreitingam; un
- b) aizdevumam ir jābūt nodrošinātam vismaz 50% apmērā no aizdevuma un aizdevuma summa nepārsniedz 1 000 000 *euro* piecu gadu laikā vai 500 000 *euro* desmit gadu laikā (kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumiem 500 000 *euro* piecu gadu laikā vai 250 000 *euro* desmit gadu laikā) (skatīt III pielikuma 3.1.piemēru); **vai**
- c) bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsaucē likmi (skatīt III pielikuma 3.2. piemēru).

De minimis atbalstu var sniegt garantiju formā, ja:

- a) atbalsta saņēmējam nav ar tiesas spriedumu pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam nav uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība nav izbeigta, vai tas atbilst

⁵ Attiecībā uz šo nozari *de minimis* atbalstu var sniegt saskaņā ar Komisijas (ES) regulu Nr.717/2014 (2014.gada 27.jūnijs) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē (turpmāk – Komisijas regula Nr.717/2014).

⁶ Attiecībā uz b) punktā minētajām nozarēm *de minimis* atbalstu var sniegt saskaņā ar Komisijas (ES) regulu Nr.1408/2013 (2013.gada 18.decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (turpmāk – Komisijas regula Nr.1408/2013).

normatīvajos aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātspējas procedūru. Lielo uzņēmumu gadījumā atbalsta saņēmējam ir jābūt situācijā, kas pielīdzināma vismaz B- kredītreitingam; un

- b) garantijas apmērs nepārsniedz 80% no pamatā esošā aizdevuma un vai garantētā summa ir 1 500 000 euro ar garantijas ilgumu uz pieciem gadiem vai 750 000 euro uz desmit gadiem (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem 750 000 euro piecu gadu laikā vai 350 000 euro desmit gadu laikā) (skatīt III pielikuma 5.1.piemēru); **vai**
- c) bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsauces likmi (skatīt III pielikuma 5.2.piemēru).

4. Nosacījumi, kas jāpiemēro uzņēmumu apvienošanās, iegādes vai sadalīšanas gadījumos

Gadījumos, ja atbalsta pretendents, uzņēmums, kas iesniedz *de minimis* atbalsta pieteikumu, pēdējo trīs gadu laikā ir apvienojies vai sadalījies, atbalsta sniedzējam ir jāņem vērā viss iepriekš saņemtais *de minimis* atbalsts visiem apvienotajiem vai sadalītajiem uzņēmumiem, lai noskaidrotu, vai gadījumā ar jauna *de minimis* atbalsta piešķiršanu netiks pārsniegta *de minimis* robežvērtība (skatīt II pielikumu).

NB! Pirms apvienošanās vai iegādes likumīgi piešķirtais *de minimis* atbalsts arī pēc tam tiek uzskatīts par likumīgu pat tad, ja pēc apvienošanās tiek pārsniegta 200 000 euro robežvērtība apvienotā uzņēmuma līmenī.

Apvienošanās (un iegādes) gadījumā, lai netiktu pārsniegts maksimālais atbalsta robežlielums, ir jāņem vērā visu katram apvienošanā iesaistītajam uzņēmumam iepriekš piešķirto *de minimis* atbalstu (skatīt II pielikuma 1. un 2.piemēru).

Uzņēmuma sadalīšanas atsevišķos uzņēmumos gadījumā *de minimis* atbalstu attiecina uz uzņēmumu, kurš no šī atbalsta guva labumu un kurš ir uzņēmums, kas pārņem darbības, kam tika izmantots atbalsts sākotnēji, vai arī sadala saņemto *de minimis* atbalstu proporcionāli visiem sadalītajiem uzņēmumiem (skatīt II pielikuma 3.piemēru).

5. Kumulācijas nosacījumi

Kumulējot *de minimis* atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām, ir jāņem vērā, ka kopējais piešķirtais *de minimis* atbalsta apmērs nedrīkst pārsniegt 200 000 euro (kravu komercpārvaldājumu autotransporta uzņēmumiem 100 000 euro), t.i., izvērtējot piešķiramo *de minimis* atbalsta apmēru, ir jāņem vērā uzņēmumam pēdējo trīs fiskālo gadu laikā piešķirto *de minimis* atbalstu saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, Komisijas regulu Nr.1408/2013, Komisijas regulu Nr.717/2014 un Komisijas regulu Nr.360/2012. Tas nozīmē, ka kopējā *de minimis* atbalsta sliednī EUR 200 000 ir jāiekļaujas arī ar Komisijas regulu Nr.717/2014 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums ir EUR 30 000), ar Komisijas regulu Nr.1408/2013 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums ir EUR 15 000), kā arī saimnieciskās darbības veicējam ar Komisijas regulu Nr.360/2012 piešķirtajam *de minimis* atbalsta apmēram (maksimālais minētā *de minimis* atbalsta robežlielums ir EUR 500 000).

NB! Gadījumā, ja tiek kumulēts *de minimis* atbalsts ar citu *de minimis* atbalstu, ir jāievēro arī konkrētās *de minimis* atbalsta regulās noteiktos robežlielumus (skatīt Attēlu Nr.1 “*De minimis* atbalsta robežlielumi” un IV pielikumu: Kumulācija (atbalsta summēšana)).

Gadījumā, ja tiek plānots *de minimis* atbalstu kumulēt ar citu valsts atbalstu, ir jāņem vērā, ka:

- attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam nedrīkst sniegt, ja šīs kumulācijas rezultātā tiktu pārsniegta maksimālā atbalsta intensitāte vai summa, kāda ir noteikta Komisijas grupu atbrīvojuma regulā (Komisijas regulā Nr.651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu (turpmāk – Komisijas regula Nr.651/2014)) vai Eiropas Komisijas lēmumā (papildus piemērus skatīt IV pielikumā);
- attiecībā uz *de minimis* atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst veikt kumulāciju ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar Komisijas grupu atbrīvojuma regulu (Komisijas regula Nr.651/2014) vai Eiropas Komisijas lēmumu (papildus piemērus skatīt IV pielikumā).

6. Procesuālie jautājumi

Lai Latvijā tiktu nodrošināta *de minimis* atbalsta prasību ievērošana, pamatojoties uz Komerccarbības atbalsta kontroles likuma 12.panta 5.punktu, ir pieņemti 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumi Nr.740 “*De minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība un uzskaites veidlapu paraugi” (turpmāk – MK noteikumi Nr.740). Minētie noteikumi nosaka *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību, kā arī apstiprina divu *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugus:

- uzskaites veidlapa par sniedzamo informāciju *de minimis* atbalsta piešķiršanai (MK noteikumu Nr.740 1.pielikums) (turpmāk – 1.pielikums);
- uzskaites veidlapa par *de minimis* atbalsta piešķiršanu (MK noteikumu Nr.740 2.pielikums) (turpmāk – 2.pielikums).

Atbalsta pretendents, piesakoties *de minimis* atbalstam, atbalsta sniedzējam iesniedz aizpildītu 1.pielikumu, norādot savus datus, ziņas par trīs fiskālo gadu periodā saņemto jebkādu *de minimis* atbalstu, kā arī datus par citu pretendētā piešķirto valsts atbalstu iepriekšējo trīs fiskālo gadu periodā, kas sniegts tām pašām attiecināmajām izmaksām. Papildus atbalsta pretendētā ir jānorāda ziņas par tā atbilstību vienas vienotas komercsabiedrības definīcijai, ziņas par to, vai pēdējo trīs fiskālo gadu laikā atbalsta pretendents ir sadalījies, apvienots vai iegādāts, kā arī jāapliecina, ka tas nav grūtībās nonācis.

Atbalsta sniedzējs, izvērtējot atbalsta pretendenta pieteikumu *de minimis* atbalstam, ņem vērā visas tā sniegtās ziņas. Ja atbalsta sniedzējs konstatē, ka saskaņā ar *de minimis* atbalsta pretendenta iesniegto informāciju plānotais atbalsts nepārsniegs Komisijas regulas Nr.1407/2013

3.panta 2.punktā noteikto *de minimis* atbalsta robežlielumu (200 000 euro (kravu komercpārvaldījumu autotransporta uzņēmumiem 100 000 euro)) vai Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5.panta 2.punktā noteiktajā atbalsta kumulēšanas gadījumā nepārsniegs attiecīgo maksimālo atbalsta intensitāti vai atbalsta summu, tas pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta sniegšanu. Tomēr, ja atbalsta sniedzējs konstatē, ka minētais *de minimis* atbalsta robežlielums vai attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa tiks pārsniegta, tas noraida atbalsta pretendenta pieteikumu vai arī pirms lēmuma pieņemšanas par atbalsta piešķiršanu papildu pārbaudes veikšanai nosūta Finanšu ministrijai no *de minimis* atbalsta pretendenta saņemto 1.pielikumu un informāciju par plānoto *de minimis* atbalstu.

Ja pēc pārbaudes veikšanas Finanšu ministrija konstatē, ka plānotais atbalsts pārsniegs *de minimis* atbalsta robežlielumu vai Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5.panta 2.punktā noteiktajā atbalsta kumulēšanas gadījumā pārsniegs attiecīgo maksimālo atbalsta intensitāti vai atbalsta summu, tā informē atbalsta sniedzēju, ka tam atbalsta pretendenta pieteikumu ir jānoraida vai Komerccarbības atbalsta kontroles likumā noteiktajā kārtībā jāiesniedz Finanšu ministrijā izvērtēšanai individuālā atbalsta projekta paziņojums, ja atbalsta sniedzējs ir tiesīgs to darīt un atbalsta pretendents to vēlas. Tomēr, ja tiek konstatēts, ka plānotais atbalsts nepārsniegs pieļaujamo *de minimis* atbalsta robežlielumu, vai Komisijas regulas Nr. 1407/2013 5.panta 2.punktā noteiktajā atbalsta kumulēšanas gadījumā nepārsniegs attiecīgo maksimālo atbalsta intensitāti vai atbalsta summu, tā informē atbalsta sniedzēju, ka plānoto atbalstu ir atļauts sniegt saskaņā ar Komisijas regulas Nr. 1407/2013 nosacījumiem.

Piešķirot *de minimis* atbalstu, atbalsta sniedzējs izsniedz atbalsta pretendentam aizpildītu 2.pielikumu, kurā norāda informāciju par *de minimis* atbalsta pretendenta kārtējā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados saņemto *de minimis* atbalstu, kā arī ar attiecīgo lēmumu piešķiramo jauno *de minimis* atbalstu.

7. Uzraudzība

Atbalsta sniedzējs 2.pielikumu var sagatavot papīra dokumenta formā divos eksemplāros vai elektroniski. Ja attiecīgo uzskaites veidlapu sagatavo papīra dokumenta formā, vienu eksemplāru glabā pie atbalsta sniedzēja, bet otru – pie *de minimis* atbalsta pretendenta. Turklāt atbalsta pretendents 1.pielikumu un 2.pielikumu glabā 10 gadus no dienas, kad tam ir piešķirts *de minimis* atbalsts.

Individuālā atbalsta sniedzējs individuālā atbalsta piešķiršanas gadījumā 1.pielikumu un 2.pielikumu glabā 10 gadus no dienas, kad konkrētajam *de minimis* atbalsta pretendentam šāds atbalsts piešķirts. Ja *de minimis* atbalsts sniegts atbalsta programmas ietvaros, atbalsta sniedzējs saņemtos 1.pielikumus un 2.pielikumus glabā 10 gadus no dienas, kad atbalsta programmas ietvaros piešķirts pēdējais atbalsts.

II nodaļa - Kā ieviest *de minimis* atbalsta pasākumu?

De minimis atbalsta pasākums var būt atbalsta shēma, atbalsta shēmu ietvaros piešķirts individuālais atbalsts vai *ad hoc* atbalsts.

Lai nodrošinātu nacionālā tiesiskā regulējuma, piemēram, Ministru kabineta noteikumu, pašvaldību saistošo noteikumu, lēmumu, u.tml. (turpmāk – noteikumi), kas nosaka plānotā atbalsta pasākuma ieviešanas kārtību, saskaņā ar *de minimis* atbalsta normām, ir jāievēro vairāki nosacījumi, kas jāņem vērā *de minimis* atbalsta pasākumu plānotājiem/ieviesējiem, izstrādājot normatīvo aktu. Vairums no tiem ir obligāti jebkuram *de minimis* atbalsta programmas ieviesējam un atbalsta saņēmējam, bet daļa jāievēro un jāiekļauj normatīvajā aktā atkarībā no plānotā pasākuma specifikas. Obligātie un papildu nosacījumi ir uzskaitīti zemāk, kā arī iesakām normatīvā akta izstrādei papildus skatīt V.pielikumu “Pārbaudes lapa”.

Jāpiebilst, ka atbalsta sniedzējam ir tiesības, veidojot pasākumu atbilstoši sasniedzamajam mērķim, paredzēt stingrākus vai citus papildus nosacījumus *de minimis* atbalsta saņēmējam.

1. Pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti

Noteikumos ir jānorāda pasākuma mērķi un atbalsta instrumenti.

Piemērs (1):

- a) “Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu apgrozāmo līdzekļu iegādei ražošanas procesa nodrošināšanai.”
- b) “Atbalsts tiek sniegts aizdevumu veidā.”
- c) “Šo noteikumu ietvaros aizdevuma vai garantijas ņēmējs ir Latvijas Republikā reģistrēta komercdarbība vai lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība.”

Piemērs (2):

- a) “Noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek piešķirti nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi fiziskām un juridiskām personām, kuras veic saimniecisko darbību pašvaldības administratīvajā teritorijā vai kuru nekustamie īpašumi tiek izmantoti šajos noteikumos noteiktās saimnieciskās darbības veikšanai.”
- b) “Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu var piešķirt nodokļa maksātājiem par ēkām (telpu grupām), inženierbūvēm un zemi, kas tiek izmantoti ražošanas vajadzībām – % apmērā, sākot no gada, kad uzsākta saražotās produkcijas realizācija, un uzņēmuma gada vidējais nodarbināto skaits iepriekšējā taksācijas gadā ir 10 vai vairāk nodarbinātie.”

2. Atbalsta saņēmēji

Noteikumos ir skaidri jānorāda, kādi atbalsta saņēmēji (piemēram, MVU un/vai lielle uzņēmumi, fiziskas personas – saimnieciskās darbības veicēji vai uzsācēji, kooperatīvi utt.) pasākuma ietvaros var/nevar pretendēt uz atbalstu.

Lai arī Komisijas regula Nr.1407/2013 vairs neparedz izslēgt no Komisijas regulas Nr.1407/2013 darbības jomas grūtībās nonākušus uzņēmumus, kas atbilst definīcijai, kas noteikta Eiropas Komisijas paziņojumā “Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai” (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 31.jūlijs, C 249), jaunā plānošanas perioda ES fondu noteikumi neļauj piešķirt finansējumu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Līdz ar to, lai varētu pretendēt uz ES fondu finansējumu, izstrādājot jaunus noteikumu projektus jaunā plānošanas perioda aktivitātēs, šie kritēriji būtu iekļaujami.

Atbalsta sniedzējs ir tiesīgs ierobežot pasākuma darbības jomu, izslēdzot citas darbības un uzņēmumus no pasākuma darbības jomām.

NB! Jāņem vērā specifiskie nosacījumi, ja atbalstu piešķir galvojumu un aizdevumu veidā.

Piemēri:

- a) “Šo noteikumu ietvaros atbalsta saņēmējs ir Latvijas Republikā reģistrēts:
- X.1. sīkais (mikro), mazais un vidējais komersants vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas atbilst Komisijas 2014.gada 17.jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (vispārējā grupu atbrīvojuma regula) (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 26. jūnijs, L 187) 1.pielikumā noteiktajām definīcijām;
- X.2. lielais komersants vai lauksaimniecības vai mežsaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība, kas neatbilst Komisijas Regulas Nr. 651/2014 1.pielikumā noteiktajām definīcijām.”
- b) “Atbalstu samazinātas nomas maksas veidā nevar piemērot, ja potenciālajam nomniekam ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, tam uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru.”

3. Neatbalstāmās nozares un darbības, izmaksu nošķiršana

Noteikumos ir jāiekļauj tās nozares un darbības, kurām netiek piešķirts *de minimis* atbalsts. Kā arī, ja atbalsts tiek sniegts ar citām *de minimis* regulām, ir jāietver arī nosacījums par izmaksu nošķiršanu.

De minimis atbalstu nepiešķir zvejniecības un akvakultūras, lauksaimniecības produktu primārās ražošanas un lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības (ar nosacījumiem) nozarēs, t.i., nozarēm, kas minētas regulas 1.panta 1.punkta a) - c) apakšpunktos.

De minimis atbalstu nepiešķir darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām un, ja importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces, t.i., neatbalstāmām darbības, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta d) - e) apakšpunktos.

Piemērs:

- a) “Atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības nozarēm un darbībām, kuras minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punktā.”

NB! Gadījumos, kad noteikumos paredzēts, ka atbalsts tiek sniegts ar visām trim *de minimis* regulām, t.i. Komisijas regulu Nr. 1407/2013 un/vai Komisijas regulu Nr. 1408/2013, un/vai Komisijas regulu Nr. 717/2014, lai nodrošinātu to, ka atbalsts, kas tiek piešķirts saskaņā ar vienu *de minimis* Komisijas regulu tiek nodalīts no atbalsta, kas tiek piešķirts ar kādu citu *de minimis* Komisijas regulu, noteikumos ir jāiekļauj nosacījums par izmaksu nošķiršanu.

Piemēri:

- a) “Ja saimnieciskās darbības veicējs, kuram piemēro atbalstu, darbojas arī nozarēs, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta "a", "b" vai "c" apakšpunktā, tas nodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nošķiršanu no tām darbībām, kurām piešķirts *de minimis* atbalsts.”

- b) “Ja saimnieciskās darbības veicējs, kuram piemēro atbalstu, darbojas arī nozarēs, kas minētas Komisijas regulas Nr.1407/2013 1.panta 1.punkta "a", "b" vai "c" apakšpunktā, tas nodrošina šo nozaru darbību vai izmaksu nošķiršanu atbilstoši tam, kā norādīts Komisijas Regulas Nr.1407/2013 1.panta 2.punktā.”

NB! Ja noteikumos paredzēti pasākumi – mārketinga nodrošināšana un produkcijas realizācija, kā arī jaunu noieta tirgu apgūšana, tad tajos būtu jāiekļauj šādi nosacījumi:

“Pasākumu ietvaros organizējot reklāmas pasākumus tiek ievērotas šādas prasības:

- a. reklāmas kampaņai jābūt vispārējai pēc savas būtības un tai ir jāsniedz labums visiem attiecīgā veida produktu ražotājiem;**
- b. reklāmas ietvaros netiek minēta produktu izcelsmes valsts;**
- c. reklāmu var īstenot ražotāju grupas vai citas organizācijas neatkarīgi no to lieluma.”**

4. Atbalsta apjoms

Noteikumos ir jānorāda maksimāli pieļaujamais atbalsta apjoms. Atbalsta apjoms vienam saimnieciskās darbības veicējam vai vienai saimnieciskās darbības veicēja saistīto personu grupai (vienam vienotam uzņēmumam (sk. I pielikumu)) kopā ar attiecīgajā fiskālajā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto *de minimis* atbalstu, nedrīkst pārsniegt Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktā maksimālā *de minimis* atbalsta apmēru, t.i., atbalsts jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 200 000; kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 100 000. Šo *de minimis* atbalstu nevar izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei.

Atbalsta piešķirējs plānotajam pasākumam var noteikt arī zemāku robežlielumu.

Piemērs:

- a) “Piešķirot atbalstu, vienam vienotam uzņēmumam sniegtā *de minimis* atbalsta kopējā summa nedrīkst pārsniegt Komisija regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktos ierobežojumus. Viens vienots uzņēmums atbilst Komisijas Regulas Nr.1407/2013 2.panta 2.punktā noteiktajai „viena vienota uzņēmuma” definīcijai.”

Noteikumos atbalstam aizdevumu un garantiju veidā jābūt noteiktam, kādā veidā tiek noteikts bruto dotācijas (subsīdijas) ekvivalents.

Piemēri:

- a) “Aizdevuma bruto subsīdijas ekvivalentu *euro* saimnieciskās darbības veicējiem aprēķina, faktiski samaksāto procentu summu atskaitot no procentu summas, kura jāmaksā saskaņā ar Eiropas Komisijas konkrētajam periodam noteikto bāzes likmi, kā arī riska likmi, kuras procentuālais apmērs tiek noteikts atbilstoši sabiedrības "Altum" izsniegtajam aizdevuma saņēmēja reitingam un piedāvātajam nodrošinājumam (bāzes un risku likmes publicētas Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta mājaslapā internetā)”.
- b) “Atbalsta dotācijas ekvivalents ir visa aizdevuma summa”.

5. Kumulācijas (atbalsta summēšanas) nosacījumi

Noteikumos ir jāiekļauj kumulācijas nosacījumi, t.i., ņemot vērā, vai *de minimis* atbalsts tiek piešķirts vienam saimnieciskās darbības veicējam vienām un tām pašām vai citām attiecinājamām izmaksām citā projektā, un vai vispār tas nav piešķirts konkrētu izmaksu segšanai. Kā arī jāņem vērā to, vai noteikumi neparedz sniegt atbalstu vēl ar kādu citu *de minimis* regulu (papildus skatīt IV pielikumu).

Piemēri:

- a) "Kumulēt *de minimis* atbalstu var ar citu *de minimis* atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 1.punktu."
- b) "Šajos noteikumos minētajiem pretendentiem piešķirto atbalstu, drīkst kumulēt ar citu *de minimis* atbalstu līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā vai Komisijas regulas Nr.1408/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam saskaņā ar regulas 1407/2013 5.panta 1.punktu vai Komisijas regulas Nr.1408/2013 5.panta 1. un 2.punktu."
- c) "*De minimis* atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar attiecīgajā valsts atbalsta programmā noteikto vai EK lēmumu."

Atbalsta piešķirējs drīkst noteikt, ka konkrētajam pasākumam attiecināmajām izmaksām piešķirtais *de minimis* atbalsts nav summējams.

Piemērs:

- d) "Atbalstu piešķir pretendentiem, ja tas nesaņem vai neparedz saņemt *de minimis* vai citu atbalstu par tām pašām attiecināmajām izmaksām citu aktivitāšu ietvaros no vietējiem, reģionālajiem, valsts vai Eiropas Savienības līdzekļiem."

6. Uzraudzība un dokumentu uzglabāšana

Lai ievērotu Komisijas regulā Nr.1407/2013 ietvertos uzraudzības nosacījumus, kā arī Ministru kabineta noteikumos Nr.740 ietvertās normas, noteikumos būtu iekļaujami Komisijas regulā Nr.1407/2013 6.panta 1.punktā minētie nosacījumi.

Piemēri (1):

- a) "Pirms atbalsta piešķiršanas no attiecīgā komersanta/saimnieciskā darbības veicēja pieprasa rakstisku vai elektronisku deklarāciju par visu citu *de minimis* atbalstu, kuru iepriekšējo divu fiskālo gadu un kārtējā fiskālā gada laikā uzņēmums ir saņēmis saskaņā ar šo regulu vai citām *de minimis* regulām, ievērojot normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem."
- b) "Atbalsta sniedzējs pieņem lēmumu par *de minimis* atbalsta piešķiršanu finansējuma saņēmējam un veic tā uzskaiti ievērojot normatīvos aktus par *de minimis* atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un *de minimis* atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem, norādot ziņas par kārtējo gadu un diviem iepriekšējiem kalendāra gadiem."

Piemērs (2):

- a) "Atbalsta sniedzējs datus par *de minimis* atbalsta shēmu glabā 10 fiskālos gadus, sākot no dienas, kurā saskaņā ar šo shēmu piešķirts pēdējais individuālais atbalsts."

7. Nosacījumi uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos

Normatīvā akta sagatavošanas procesā atbalsta sniedzējs var izlemt, vai noteikumos iekļaut *de minimis* atbalsta nosacījumu uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos.

Priekšlikums: ņemot vērā Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 8. un 9.punktus, kas nosaka *de minimis* atbalsta nosacījumus uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos, ieteicams iekļaut arī šādu informāciju.

Piemērs:

- a) “x.1. Ja tiek konstatēts, ka uzņēmums ir ticis apvienots vai iegādāts, ņem vērā visu katram apvienošanā vai iegādē iesaistītajam uzņēmumam iepriekš piešķirto *de minimis* atbalstu;
- x.2. ja tiek konstatēts, ka uzņēmums ir ticis sadalīts, saņemto *de minimis* atbalstu attiecina uz to uzņēmumu, kas guva labumu no saņemtā *de minimis* atbalsta un kas pārņēma darbības, kurām sākotnēji tika izmantots *de minimis* atbalsts, vai, ja minētā attiecināšana nav iespējama, saņemto *de minimis* atbalstu attiecina proporcionāli, pamatojoties uz uzņēmuma pašu kapitāla bilances vērtību sadales faktiskajā datumā.”

III nodaļa – Papildu nosacījumi attiecībā uz Komisijas regula Nr.360/2012

Komisijas 2012.gada 25.aprīļa Regula par LESD 107. un 108.panta piemērošanu *de minimis* atbalstam, ko piešķir uzņēmumiem, kuri sniedz pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk – Komisijas regula Nr.360/2012) ir piemērojama atbalstam, kas piešķirts tikai vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanai, un līdz ar to Komisijas regula Nr.360/2012 nevar būt attiecināma uz citām projekta saimnieciskajām aktivitātēm.

Atbalstu uzņēmumam saskaņā ar šo regulu var piešķirt, ievērojot (tai skaitā) šos nosacījumus:

- 1) Kopējā atbalsta summa, kas piešķirta saņemtajam uzņēmumam pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi sniegšanai, nedrīkst pārsniegt EUR 500 000 robežlielumu jebkuru trīs fiskālo gadu periodā, kā arī *de minimis* atbalstu saskaņā ar šo regulu var kumulēt ar *de minimis* atbalstu saskaņā ar citām *de minimis* regulām līdz šim augšējam robežlielumam.
- 2) Uzņēmumam jābūt rakstveidā pilnvarotam sniegt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, iekļaujot informāciju uzņēmumam par pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi, attiecībā uz kuru atbalsts tiek piešķirts.

Pilnvarot uzņēmumu sniegt pakalpojumu ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi var arī saskaņā ar Komisijas 2011.gada 20.decembra Lēmumu 2012/21/ES par Līguma par Eiropas Savienības darbību 106.panta 2.punkta piemērošanu valsts atbalstam attiecībā uz kompensāciju par sabiedriskajiem pakalpojumiem dažiem uzņēmumiem, kuriem uzticēts sniegt pakalpojumus ar vispārēju tautsaimniecisku nozīmi (turpmāk – Lēmums).

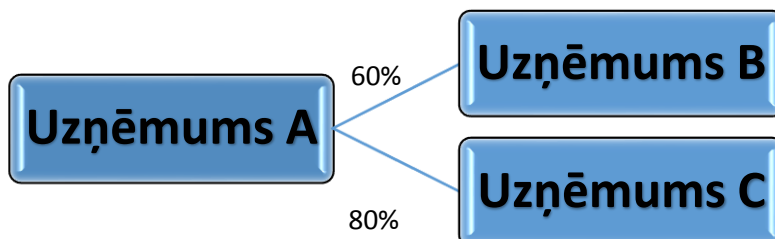
NB! Ņemot vērā kumulācijas ierobežojumus, kas noteikti Komisijas regulā Nr.360/2012, kā arī to, ka Lēmumā tādu nav, lietderīgāk deleģējumu uzņēmumam ir dot saskaņā ar Lēmumu, pilnvarojuma aktā iekļaujot visu informāciju, kas noteikta Lēmumā.

IV nodaļa - Pielikumi

I. Pielikums: Viens vienots uzņēmums

1.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 60% no uzņēmuma B un 80% no uzņēmuma C.

Uzņēmums C piesakās *de minimis* atbalstam 2015.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2012	2013	2014
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2015.gadā?

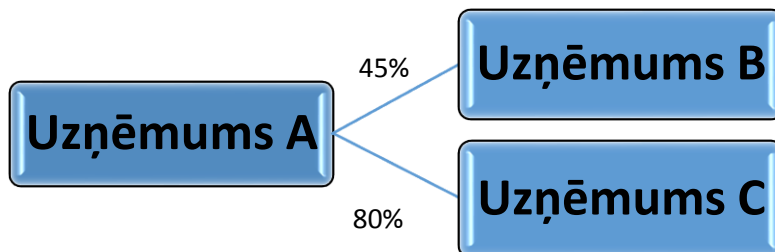
Atbilde:

EUR 50 000, jo uzņēmumi A, B and C veido vienu vienotu uzņēmumu saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktu. Iepriekšējo 3 fiskālo gadu periodā uzņēmums A, B and C kopā ir saņēmuši EUR 150 000 *de minimis* atbalstu (50 000+40 000+30 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 roberžlielumam ir palikuši EUR 50 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā 3 fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2012.gadā netiek ņemts vērā.

2.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 45% no uzņēmuma B un 80% no uzņēmuma C.

Uzņēmums C piesakās *de minimis* atbalstam 2015.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2012	2013	2014
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2015.gadā?

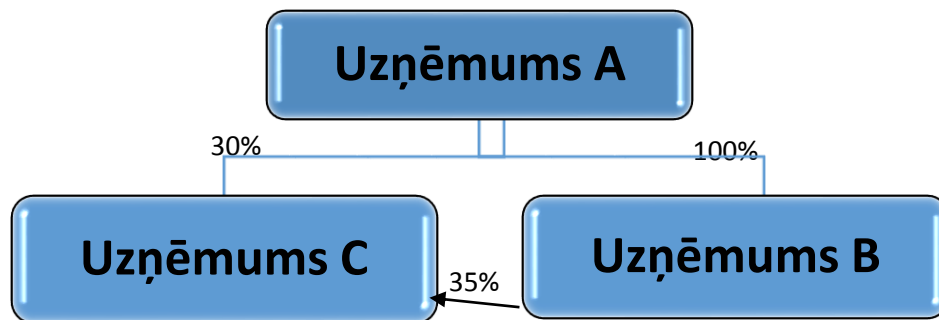
Atbilde:

EUR 90 000, jo tikai uzņēmums A un C veido vienotu vienotu uzņēmumu atbilstoši ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktam. Uzņēmumam A nav balsu vairākums uzņēmuma B, līdz ar to uzņēmuma B ieraksti par tam pēdējo trīs fiskālo gadu laikā piešķirto *de minimis* atbalstu nav jāņem vērā. Iepriekšējo trīs fiskālo gadu laikā uzņēmums A un C kopā ir saņēmuši *de minimis* atbalstu EUR 110 000 apmērā (30 000+50 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 robežlielumam ir palikuši EUR 90 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā 3 fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2012.gadā netiek ņemts vērā.

3.piemērs:

Uzņēmumam A pieder 100% no uzņēmuma B un 30% no uzņēmuma C. Uzņēmumam B pieder 35% balsstiesības uzņēmumā C.

Uzņēmums C piesākās *de minimis* atbalstam 2015.gadā.

Piešķirtais *de minimis* atbalsts uzņēmumiem A, B, C:

EUR	2012	2013	2014
Uzņēmums A	10 000		50 000
Uzņēmums B		40 000	
Uzņēmums C		30 000	30 000

Jautājums:

Cik lielu *de minimis* atbalstu uzņēmums C var saņemt 2015.gadā?

Atbilde:

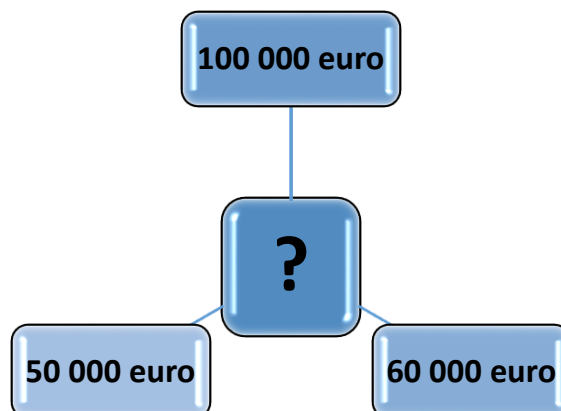
EUR 5 000, jo uzņēmums A, B un C veido vienu vienotu uzņēmumu atbilstoši ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 2.panta (a) apakšpunktam. Lai gan uzņēmumam A un B atsevišķi nepieder balsu vairākums uzņēmumā C, uzņēmumam A ir balsu vairākums uzņēmumā B, līdz ar to uzņēmuma A un B balsis uzņēmumā C ir skatāmas kopā. Iepriekšējo trīs fiskālo gadu laikā uzņēmums A, B un C kopā ir saņēmuši *de minimis* atbalstu EUR 150 000 apmērā (50 000+40 000+30 000+30 000), līdz ar to līdz EUR 200 000 robežlielumam ir palikuši EUR 50 000.

NB! *De minimis* atbalstu rēķina, ņemot vērā 3 fiskālo gadu periodu, tāpēc saņemtais *de minimis* atbalsts 2012.gadā netiek ņemts vērā.

II. Pielikums: Apvienošanās, sadalīšanās, iegāde

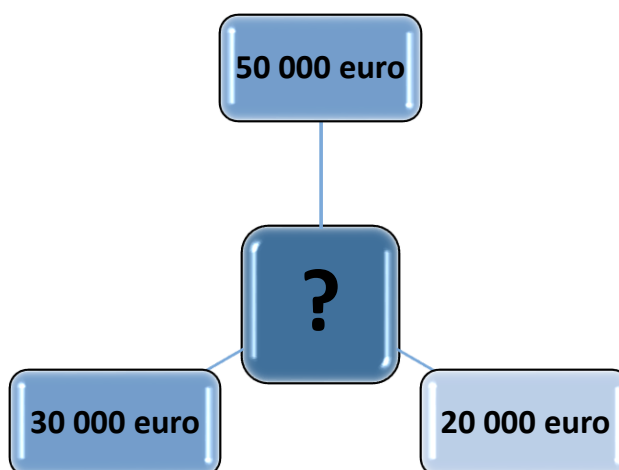
1. piemērs. Apvienošanās:

Uzņēmums, kas pēdējo trīs gadu laikā ir bijis apvienots, piesakās *de minimis* atbalstam. Pēdējos divos fiskālajos gados apvienotajiem uzņēmumiem ir bijis piešķirts *de minimis* atbalsts 50 000 *euro*, 100 000 *euro* un 60 000 *euro*. Ņemot vērā, ka kopējais apvienotajiem uzņēmumiem piešķirtais *de minimis* atbalsts pārsniedz 200 000 *euro* robežlielumu, jaunu *de minimis* atbalstu apvienotajam uzņēmumam piešķirt vairs nedrīkst (tomēr līdz apvienošanai piešķirtais *de minimis* atbalsts ir uzskatāms par likumīgu).

2. piemērs. Apvienošanās:

Uzņēmums, kas pēdējo trīs gadu laikā ir bijis apvienots, piesakās *de minimis* atbalstam. Pēdējos divos fiskālajos gados apvienotajiem uzņēmumiem ir bijis piešķirts *de minimis* atbalsts 50 000 *euro*, 30 000 *euro* un 20 000 *euro*. Ņemot vērā, ka kopējais apvienotajiem uzņēmumiem piešķirtais *de minimis* atbalsta nepārsniedz 200 000 *euro* robežlielumu, jaunu *de minimis* atbalstu apvienotajam uzņēmuma var piešķirt vēl 100 000 *euro* apmērā.

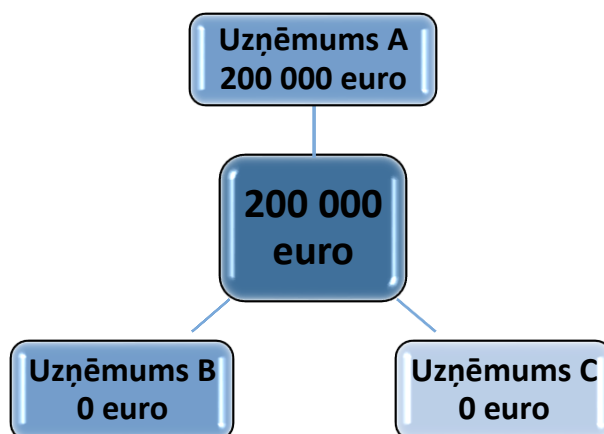

Gadījumā, ja *de minimis* atbalstam piesakās uzņēmums, kas pēdējo trīs fiskālo gadu laikā ir sadalījies divos vai vairākos uzņēmumos, piešķirto *de minimis* atbalstu ir jāattiecina uz to uzņēmumu, kas ir guvis labumu.

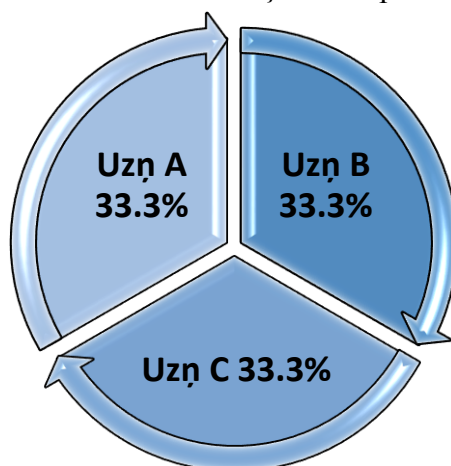
3. piemērs. Sadalīšanās:

Uzņēmums B, kas bija daļa no uzņēmuma (tagad uzņēmums ir sadalījies) un kam pēdējo trīs fiskālo gadu laikā bija piešķirts *de minimis* atbalsts, piesakās jaunam *de minimis* atbalstam. Uzņēmums bija saņēmis *de minimis* atbalstu iekārtas iegādei. Pēc sadalīšanās iekārta palika uzņēmuma A īpašumā, līdz ar to piešķirto *de minimis* atbalstu, par ko tika iegādāta iekārta, ir

jāattiecina uz uzņēmumu A. Tādējādi uzņēmums B var saņemt *de minimis* atbalstu 200 000 euro apmērā.

Ja piešķirto *de minimis* atbalstu nav iespējams attiecināt uz konkrētu aktivitāti un konkrētam sadalītajam uzņēmums, piešķirto *de minimis* atbalstu uz sadalītajiem uzņēmumiem ir jāattiecina proporcionāli atbilstoši katra sadalītā uzņēmuma pamatkapitālam.

III. Pielikums: Atbalsta ekvivalenta (atbalsta summas) aprēķināšana

1.piemērs:

Grants un tā diskontēšana

1.1. Ja grants tiek izmaksāts vienā maksājumā līdz ar *de minimis* atbalsta piešķiršanu, atbalsta ekvivalents ir vienāds ar granta summu.

Piemērs: Uzņēmumam A 01.01.2015 tiek piešķirts *de minimis* atbalsts EUR 10 000 apmērā. Atbalsta ekvivalents ir EUR 10 000.

1.2. Ja grantu piešķir vairākās daļās, atbalstu diskontē atbilstoši tā vērtībai piešķiršanas brīdī. Procentu likme, ko izmanto diskontēšanai, ir atbalsta piešķiršanas laikā piemērojamā diskonta likme⁷.

Formula:

$$\text{Atbalsta summa} = Q_1 + \left(\frac{Q_2}{1+i}\right) + \left(\frac{Q_3}{(1+i)^2}\right) + (\dots) + \left(\frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}}\right)$$

kur:

Q_1 – granta daļa, kas saņemta pirmajā gadā (gads, kurā tiek piešķirts, t.i., pieņemts lēmums par granta piešķiršanu);

Q_2 – granta daļa, kas saņemta otrajā gadā;

Q_3 – granta daļa, kas saņemta trešajā gadā;

Q_n – granta daļa, kas saņemta n gadā;

i – references likme (%) (aktuālo references likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi).

Piemērs: Uzņēmumam A ir piešķirts *de minimis* atbalsts EUR 200 000 apmērā, no kura EUR 100 000 tiek piešķirti lēmuma pieņemšanas gadā, bet atlikusī summa – nākamā gadā.

$$\text{Atbalsta summa (tūkst. EUR)} = 100 + \left(\frac{100}{1+0.0134}\right) = 198,678$$

$$\underline{\underline{\text{Atbalsta summa} = \text{EUR } 198\,678}}$$

2.piemērs

Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana procentu likmju subsīdiju veidā

Formula:

$$\text{Atbalsta summa} = Q_1 + \left(\frac{Q_2}{1+i}\right) + \left(\frac{Q_3}{(1+i)^2}\right) + (\dots) + \left(\frac{Q_n}{(1+i)^{n-1}}\right)$$

kur:

⁷ Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9l2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

- Q₁ – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta pirmajā gadā (gads, kurā tiek piešķirts);
- Q₂ – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta otrajā gadā;
- Q₃ – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta trešajā gadā;
- Q_n – procentu likmju subsīdijas daļa, kas saņemta n gadā;
- i – references likme (%) (aktuālo references likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi).

Piemērs: Uzņēmums A saņem aizdevumu EUR 200 000. Valsts finansē 5 procentpunktus no maksājamās procentu likmes. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu.

$$Q_1 = 200 \times 0.05 = 10$$

$$Q_2 = (200 - 100) \times 0.05 = 5$$

$$\text{Atbalsta summa (tūkst. EUR)} = 10 + \frac{5}{1 + 0.0134} = 14.934$$

$$\underline{\text{Atbalsta summa = EUR 14 934}}$$

3.piemērs:

Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana aizdevuma bez procentiem/nodokļu atvieglojumu gadījumā

3.1. Vienkāršotā aprēķināšanas metode

Komisijas regulas Nr.1407 4.panta 3.punkta a) un b) apakšpunktā noteiktā vienkāršotā aprēķināšanas metode proporcionāli piešķirtā atbalsta apmēram un termiņam, ja izpildās Komisijas regulas Nr.1407/2013 minētās normas, ka aizdevuma/nodokļu summa, kurai piemērojams pagarinājums nepārsniedz 1 000 000 euro 5 gadu laikā un nodrošinājums ir vismaz 50% apmērā (un lielo uzņēmumu gadījumā, saņēmējam jābūt situācijā, kas pielīdzināma B-kreditreitingam)

Formula:

$$\text{Atbalsta summa} = 200\,000 \times \left(\frac{Q}{1\,000\,000 \text{ euro}} \right) \times \left(\frac{P}{5 \text{ gadi}} \right)$$

kur:

Q – aizdevuma summa/nodokļu summa, kam piemērojams nodokļu pagarinājums.

P – aizdevuma termiņš/taksācijas periods, uz kuru piešķirts nodokļu pagarinājums

Piemērs: Pieņemts lēmums atlikt uz laiku no 2014.gada 16.oktobra līdz 2017.gada 16.oktobrim 2014.gada 15.oktobrī deklarēto VSAOI 74 786.68 euro samaksu:

$$\text{Atbalsta summa} = 200\,000 \times \left(\frac{74\,786.68}{1\,000\,000 \text{ euro}} \right) \times \left(\frac{3}{5} \right)$$

$$\text{Atbalsta summa} = 200\,000 \times 0.0748 \times 0.6$$

$$\underline{\text{Atbalsta summa = EUR 8 974.4}}$$

3.2. Aprēķināšanas metode, ņemot vērā Eiropas Komisijas references (atsauces) likmi⁸

Formula:

$$\text{Atbalsta summa} = Q \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)}\right)$$

kur:

$$r = \frac{1}{(1 + i)}$$

kur:

Q – aizdevuma summa/nodokļu summa, kurai piemērojams nodokļu atmaksas pagarinājums;
r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja references likme $i=0.34\%$, tad formulā jāliek 0.0034, attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$; ⁹

P – aizdevuma termiņš/taksācijas periodi, kuriem piešķirti atvieglojumi (ar maksājumu termiņu skaitu) (Ja i (references likme) ir **gada likme**, tad visā formulā jālieto lielumi gada izteiksmē);

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas/nodokļu pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu, (ja tāda nav $F=0$);

i – references likme (%) (aktuālo references likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi).

Piemērs: Sadalīt termiņos uz laiku no 2014.gada 25.novembra līdz 2019.gada 23.oktobrim VSAOI 134069.94 *euro* samaksu, maksājumus sāk veikt no 23.11.2018 gada līdz 23.10.2019:

P - taksācijas periods par kuriem piešķirts nodokļu atmaksas termiņa pagarinājums - 5 gadi (25.11.2014.-23.10.2019)

F- 4 gadi (no 25.11.2014 līdz 23.11.2018 maksājumi nav jāveic), labvēlības periods, kura laikā jāveic nodokļu summas maksājumi

$$\text{Atbalsta summa} = 134069.94 \times \left(1 + \frac{0.9867772^5 - 0.9867772^4}{0.0134 \times (5 - 4)}\right)$$

$$\text{Atbalsta summa} = \text{EUR } 10\,291.34^{10}$$

4.piemērs

Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana subsidēta aizdevuma (samazinātas procentu likmes) gadījumā

Formula:

⁸ Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmvv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9J2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmvv2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9J2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

⁹ Norādītā atsauces likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

¹⁰ Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

$$Atbalsta\ summa = Q \times \left(1 - \frac{i'}{i}\right) \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)}\right)$$

$$r = \frac{1}{(1 + i)}$$

kur:

Q – aizdevuma summa;

i - references likme (%) (aktuālo references likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi);

i' – subsidētā procentu likme;

r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja references likme i=0.34%, tad formulā jāliek 0.0034, attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$; ¹¹

P – aizdevuma atmaksas termiņš gados, ietverot labvēlības periodu, kurā nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu (ja tāda nav, F=0).

Piemērs: Uzņēmums A saņem aizdevumu EUR 200 000 apmērā ar subsidētu procentu likmi 1%. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu:

$$Atbalsta\ summa = 200000 \times \left(1 - \frac{0.01}{0.0134}\right) \times \left(1 + \frac{0.9867772^2 - 0.9867772^0}{0.0134 \times (2 - 0)}\right)$$

$$\underline{Atbalsta\ summa = EUR\ 1\ 002.08}^{12}$$

5.piemērs

Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana garantiju gadījumā

5.1. Vienkāršotā atbalsta ekvivalenta aprēķināšanas metode

Komisijas regulas Nr.1407 4.panta 6.punkta a) un b) apakšpunktā noteiktā vienkāršotā aprēķināšanas metode proporcionāli piešķirtā atbalsta apmēram un termiņam, ja izpildās Komisijas regulas Nr.1407/2013 minētās normas, ka garantijas apmērs nepārsniedz 80% no pamatā esošā aizdevuma un vai garantētā summa ir EUR 1 500 000 ar garantijas ilgumu uz pieciem gadiem vai EUR 750 000 uz desmit gadiem (kravu komercpārvadājumu autotransporta uzņēmumiem EUR 750 000 piecu gadu laikā vai EUR 350 000 desmit gadu laikā) (un lielo uzņēmumu gadījumā, saņēmējam jābūt situācijā, kas pielīdzināma B- kredītreitingam):

Formula:

$$Atbalsta\ summa = 200\ 000 \times \left(\frac{Q}{1\ 500\ 000\ euro}\right) \times \left(\frac{P}{5\ gadi}\right)$$

kur:

Q – garantētā summa;

¹¹ Norādītā atsauces likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

¹² Norādām, ka noapaļošana būtu jāveic aprēķinu pašās beigās (iespējami vēlākā laika posmā), kā to arī ir ieteikusi Eiropas Komisija. Lai izvairītos no kļūdām, kas iespējamas, ievadot darbības secīgi word failā, norādām, ka tālākie aprēķini ir veikti elektroniski..

P – garantijas ilgums gados.

Piemērs: Uzņēmuma A aizdevumam par EUR 1 000 000 izsniegta garantija uz 3 gadiem:

$$\text{Atbalsta summa} = 200\,000 \times \left(\frac{1\,000\,000}{1\,500\,000} \right) \times \left(\frac{3}{5} \right)$$

$$\text{Atbalsta summa} = \text{EUR } 80\,000$$

5.2. Aprēķināšanas metode, ņemot vērā Eiropas Komisijas references (atsauces) likmi¹³

Formula:

Atbalsta summa

= *garantētā aizdevuma atbalsta summa (skatīt formulu un piemēru pie 4. piemēra)*
– *maksa par garantiju*

$$\begin{aligned} & \text{Atbalsta summa} \\ & = Q \times \left(1 - \frac{i'}{i} \right) \times \left(1 + \frac{r^P - r^F}{i \times (P - F)} \right) \\ & - \left(GF_1 + \frac{GF_2}{1+i} + \frac{GF_3}{(1+i)^2} + (\dots) + \frac{GF_n}{(1+i)^{n-1}} \right) \end{aligned}$$

kur:

Q – aizdevuma summa;

i - references likme (%) (aktuālo references likmi skatīt Eiropas Komisijas mājas lapā un aktuālo atsauces likmi piemērot uz atbalsta piešķiršanas brīdi);

i' – subsidētā procentu likme;

r – diskonta faktors %, formulā ir jālieto decimālskaitļi – ja references likme i=0.34%, tad formulā jāliek 0.0034, attiecīgi diskonta faktors $r=1/(1+0.0134)$; ¹⁴

P – aizdevuma atmaksas termiņš gados, ietverot labvēlības periodu, kurā nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu

F – labvēlības periodi, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu ar maksājumu termiņu skaitu (ja tāda nav, F=0);

GF₁ – maksa par garantiju, kas jāmaksā pirmajā gadā

GF_n – maksa par garantiju, kas jāmaksā “n” gadā.

Piemērs: Uzņēmums A saņem aizdevumu EUR 200 000 apmērā ar subsidētu procentu likmi 1%. Aizdevuma atmaksas termiņš ir 2 gadi ar vienādām atmaksas daļām bez labvēlības periodiem, kuros nav jāveic aizdevuma pamatsummas atmaksu. Uzņēmumam A ir jāveic ikgadēju samaksu par garantiju EUR 500.

¹³ Komisijas paziņojumu par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02) (pieejams: [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVV2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9I2016827174?uri=CELEX:52008XC0119\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/;ELX_SESSIONID=9GWZJ1dCMWRLmVV2vzJJ20fJTYbbGWNyLQ5QRYW9zGLwJzjGmTm9I2016827174?uri=CELEX:52008XC0119(01))) un Komisijas informācija par bāzes likmju aprēķināšanu (pieejama: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html).

¹⁴ Norādītā atsauces likme formulā izmantota, pamatojoties uz 01.01.2015 noteikto. Eiropas Komisija ir norādījusi, ka aprēķinos izmantotajai diskonta likmei ir jāpieskaita 100 bāzes punkti. Riskantākiem darījumiem ir piemērojamas augstākas likmes, piemēram, aizņēmējiem, kuriem nav kredītvēstures vai novērtējuma, kas ir pamatots ar bilanci, piemēram, īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem vai jaundibinātiem uzņēmumiem, bāzes likmei pieskaita vismaz 400 bāzes punktus un rezerve nevar būt zemāka par to, ko piemēro mātes uzņēmumam. Norādām, ka tas ir arī minēts Komisijas paziņojumā par atsauces likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu (2008/C 14/02).

$$\text{Atbalsta summa} = 1\,008.02 \text{ (sk. 4. piemēru)} - \left(500 - \frac{500}{1 + 0.0134}\right)$$

$$\text{Atbalsta summa} = \text{EUR } 1\,001.41$$

6.piemērs

Atbalsta ekvivalenta aprēķināšana citos gadījumos

6.1. Labuma guvējs iegūst īpašumā kustamo mantu (iekārtu) vai nomā nekustamo īpašumu par cenu, kas mazāka par tirgus nekustamā īpašuma tirgus vērtību. Atbalsta summa ir starpība starp tirgus vērtību un reāli samaksāto.

Piemērs: Uzņēmums A saņem īpašumā zemi, kuras tirgus vērtība ir EUR 100 000, par brīvu. Atbalsta summa ir EUR 100 000.

6.2. Labuma guvējs nomā nekustamo īpašumu par cenu, kas ir mazāka par tirgus cenu. Atbalsta summa ir starpība starp tirgus nomas maksu un reālo nomas maksu.

Piemērs: Uzņēmums A nomā nekustamo īpašumu, kura nomas cena atbilstoši tirgus cenai ir 1000 euro mēnesī, par 600 euro mēnesī. Atbalsta summa ir EUR 400 euro.

IV. Pielikums: Kumulācija (atbalsta summēšana)

Galvenie kumulācijas principi

Jautājums par kumulāciju parasti rodas tad, kad vairāki atbalsta piešķirēji plāno piešķirt atbalstu vienam un tam pašam projektam (tām pašām attiecināmajām izmaksām) vai *de minimis* atbalstu vairāku programmu ietvaros. Kumulēšanas nosacījumi ir jāievēro, lai izvairītos no tā, ka viens projekts saņem lielāku atbalstu, nekā tas būtu atļauts saskaņā ar noteikumiem.

Kumulēt *de minimis* atbalstu var:

- ar citu *de minimis* atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām *de minimis* regulām;
- ar citu valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai citu valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kāda noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai Eiropas komisijas lēmumā;
- ar *de minimis* atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar attiecīgajā valsts atbalsta programmā noteikto vai EK lēmumu.

Ja ir pieteikts projekts *de minimis* atbalstam, lai izlemtu par piemērojamiem kumulācijas nosacījumiem, būtu jāatbild uz šādiem jautājumiem:

1. Vai iepriekšējais atbalsts sniegts saskaņā ar
 - a) *de minimis* atbalsta noteikumiem, un/vai saskaņā ar
 - b) citu atbalsta mērķi (atbalsts zinātnei un pētniecībai (R&D), reģionālais vai apmācību atbalsts, atbalsts MVU, u.c.) regulējumu?
2. Ja atbalsts ir sniegts saskaņā ar citu atbalsta mērķa regulējumu, vai tās pašas attiecināmās izmaksas ir vienādas?
 - a) Ja “Jā” → KUMULĀCIJA
 - b) Ja “Nē” → NAV KUMULĀCIJA
3. Ja atbalsts sniegts ar citiem *de minimis* atbalsta noteikumiem → KUMULĀCIJA

Gadījumā, ja *de minimis* atbalsta shēmai nav nekādas attiecināmās izmaksas, jautājums par kumulāciju rodas saistībā ar iepriekšējo saņemto *de minimis* atbalstu:

Pieļaujamās izmaksas	<i>De minimis</i>	<i>De minimis</i>	Cits atbalsts (apmācības, P&A, reģionālais atbalsts)	Cits atbalsts (apmācības, P&A, reģionālais atbalsts)	KUMULĀCIJA
1.	Tās pašas		Tās pašas		JĀ
2.	Tās pašas	Tās pašas			JĀ
3.			Tās pašas	Tās pašas	JĀ
4.	Citas		Citas		NĒ
5.	Citas	Citas			JĀ
6.			Citas	Citas	NĒ

1. piemērs – Atbalsta kumulācija ar tām pašām attiecinām izmaksām

Uzņēmums A (vidējais uzņēmums) saņem:

- grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts);

- aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 50 000 apjomā (atbalsta subsīdijas ekvivalents EUR 5000) no uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmā jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts)
- iekārtas izmaksas ir EUR 250 000.

Jautājums:

Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?

Atbilde:

Jā, jo attiecināmās izmaksas ir vienas un tās pašas (jaunas iekārtas iegādes izmaksas).

Atbalsta intensitāte projektā ir vienāda ar atbalsta elementu kopsummu, kas dalīta ar attiecināmo izmaksu kopsummu. T.i., atbalsta intensitāte = $(100\,000 + 5000) / 250\,000 = 42\%$

Maksimālā atbalsta intensitāte reģionā ir 35%, un vidēja lieluma uzņēmums var pretendēt uz 10% bonusu, kopā 45%, līdz ar to pasākums iekļaujas reģionāla atbalsta maksimālajā robežā.

2. piemērs – Atbalsta kumulācija ar citām attiecinām izmaksām

Uzņēmums B saņem

- grantu EUR 100 000 no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras jaunas iekārtas iegādei (reģionālais atbalsts);
- grantu EUR 50 000 uzņēmumu attīstībai konkurētspējas veicināšanas programmā darbinieku apmācībai (apmācību atbalsts).

Jautājums:

Vai ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi?

Atbilde:

Parasti nē, jo, pretendējot uz reģionālo atbalstu un mācību atbalstu, attiecināmās izmaksas ir atšķirīgas.

3. piemērs – De minimis atbalsta kumulācija vienam uzņēmumam

Uzņēmums pieteicies *de minimis* atbalstam 2015.gadā. Saņemtais *de minimis* atbalsts šim uzņēmumam ir šāds.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta mērķis	Atbalsta apjoms	Atbalsta subsīdijas ekvivalents
04/05/2012	Ekonomikas ministrija	Grants	Jaunas iekārtas (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 10 000	EUR 10 000
10/11/2013	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem	Jaunas iekārtas (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 8 000
20/02/2014	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma (NĪ) nodokļa atbrīvojums	NĪN (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2014	Nodarbinātības valsts aģentūra	Dotācija	Darba vietu izveide (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 100 000

Visas shēmas tiek ieviestas saskaņā ar *de minimis* noteikumiem.

Jautājums:

Vai atbalsta piešķirējstāde drīkst piešķirt *de minimis* atbalstu 2015.gadā? Ja jā, tad cik?

Atbilde:

De minimis atbalsts, kas saņemts pēdējo trīs taksācijas gadu laikā, ir EUR 178 000 (8 000 + 70 000 + 100 000), līdz ar to vēl *de minimis* atbalstu atļauts saņemt līdz EUR 22 000.

NB! Tā kā aprēķinot jaunu *de minimis* atbalstu, tiek ņemts vērā tikai pēdējo trīs gadu laikā saņemtais *de minimis* atbalsts, pieņemot lēmumu 2015.gadā, neņem vērā 2012.gadā vai pirms tam pieņemtos lēmumus.

4. piemērs - Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu

Uzņēmums pieteicies *de minimis* atbalstam. Uzņēmums ir deklarējis saņemto *de minimis* atbalstu. Tomēr, pēc konsultācijām ar atbalsta piešķirējiem, noskaidrots, ka tikai nodokļu atvieglojumi ir sniegti saskaņā ar *de minimis* regulējumu. Grants un aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem jaunu iekārtu iegādei ir sniegts saskaņā ar reģionālā (investīciju atbalstam) atbalsta regulējumu, savukārt pašvaldība sniegusi atbalstu granta veidā infrastruktūras izveidei ar reģionālā atbalsta regulējumu.

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta mērķis	Atbalsta apjoms	Atbalsta subsīdijas ekvivalents
04/05/2012	Ekonomikas ministrija	Grants	Jaunas iekārtas (reģionālais atbalsts)	EUR 10 000	EUR 10 000
10/11/2013	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem	Jaunas iekārtas (reģionālais atbalsts)	EUR 100 000	EUR 8 000
20/02/2014	Pašvaldība	Grants	Infrastruktūras izveide (reģionālais atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2014	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma (NĪ) nodokļa atbrīvojums	NĪN (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 100 000	EUR 100 000

Jautājums:

Vai atbalsta piešķirējstāde drīkst piešķirt *de minimis* atbalstu 2015.gadā? Ja jā, tad cik?

Atbilde:

Jā, atbalsts ir atļauts līdz EUR 100 000 apjomā, jo pēdējo trīs fiskālo gadu laikā uzņēmums ir saņēmis *de minimis* atbalstu EUR 100 000 (nodokļu atvieglojumi) par citām attiecināmajām izmaksām nekā reģionālo atbalstu jaunu iekārtu iegādei un infrastruktūras izveidei.

5. piemērs - Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu

Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunas iekārtas) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā.

Maksimālā atbalsta intensitāte lielajiem uzņēmumiem Latvijā ir **35%**.

Ekonomikas ministrija (turpmāk – EM) un pašvaldība plāno atbalstīt uzņēmumu.

Scenāriji:

1. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 350 000 apmērā.
2. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 200 000 apmērā.

Pašvaldība plāno piešķirt de minimis atbalstu par tām pašām pieļaujamām izmaksām.

Jautājums:

Vai pašvaldība var piešķirt *de minimis* atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?

Atbilde:

Tā kā pieļaujamās izmaksas ir vienas un tās pašas, tad ir jāpiemēro kumulācijas nosacījumi atbalstam, ko piešķir pašvaldība un EM.

Pirmā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi EM ir 35% (EUR 350 000/EUR 1 000 000).

Tas nozīmē, ka, ir sasniegta maksimālā atbalsta intensitāte jau ar EM piešķirto atbalstu. Līdz ar to **pašvaldība nedrīkst piešķirt *de minimis* atbalstu** uzņēmumam par tām pašām pieļaujamajām izmaksām.

Otrā scenārija gadījumā atbalsta intensitāte, ko ir piešķīrusi EM ir 20% (EUR 200 000/EUR 1 000 000), līdz ar to maksimālā atbalsta intensitāte nav vēl sasniegta. Tas nozīmē, ka **pašvaldība tām pašām pieļaujamām izmaksām drīkst sniegt *de minimis* atbalstu**, ņemot vērā maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti (35%), kā arī ņemot vērā jau iepriekš saņemto *de minimis* atbalstu. Piemēram, ja pašvaldība plāno piešķirt EUR 50 000, atbalsta intensitāte konkrētajam projektam būs 25% ((EUR 200 000+EUR 50 000)/EUR 1 000 000).

NB! Papildus vienmēr jāievēro, ka 25% no kopējām projekta izmaksām jābūt brīvām no jebkāda publiskā atbalsta!

6. piemērs - Cita (reģionālā) atbalsta kumulācija ar *de minimis* atbalstu

Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunas iekārtas) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā.

Maksimālā atbalsta intensitāte lielajiem uzņēmumiem Latvijā ir **35%**.

EM un pašvaldība plāno atbalstīt uzņēmumu.

Scenāriji:

1. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 500 000 apmērā.
2. EM plāno piešķirt reģionālo atbalstu grantu veidā EUR 350 000 apmērā.

Pašvaldība plāno piešķirt uzņēmumam grantu apmācību izmaksām darbinieku valodas kursiem EUR 50 000 apjomā saskaņā ar de minimis atbalsta regulējumu.

Jautājums:

Vai pašvaldība var piešķirt *de minimis* atbalstu pirmā un otrā scenārija gadījumā?

Atbilde:

Tā kā attiecināmās izmaksas nav vienas un tās pašas – konkrētajā gadījumā ir divi dažādi atbalsta mērķi, t.i., reģionālais atbalsts un mācību atbalsts, kumulācijas noteikumi nav piemērojami attiecībā uz ministrijas piešķirto atbalstu un pašvaldības piešķirto atbalstu.

Abos scenārijos pašvaldībai ir atļauts piešķirt atbalstu apmācībām saskaņā ar *de minimis* regulējumu, tikai ņemot vērā saņemto *de minimis* atbalstu uzņēmuma vēsturē.

7. piemērs - *De minimis* atbalsts un cits atbalsts

Uzņēmums ir izlēmis paplašināties. Pieļaujamās izmaksas (jaunas iekārtas) ir plānotas EUR 1 000 000 apmērā.

Maksimālā atbalsta intensitāte reģionālajam atbalstam vidēja lieluma uzņēmumiem Latvijā ir 35%, kas var pretendēt uz 10% bonusu, kopā **45%**.

Ieguldītāja pieprasījumi 2015.gadā:

1. EM izstrādātās programmas ietvaros iespējams saņemt reģionālo atbalstu dotācijas formā, atbalsta summa ir EUR 350 000.
2. Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) – kā reģionālo atbalstu – investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 650 000 apjomā (atbalsta elements EUR 50 000).

3. Aizdevumu apgrozāmajiem līdzekļiem no Attīstības finanšu institūcija ALTUM (AFI) - aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem EUR 250 000 apjomā (atbalsta elements EUR 25 000).
4. Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (CFLA) - 100% mācību atbalstu EUR 50 000 apjomā.

Uzņēmuma saņemtā *de minimis* atbalsta vēsture:

Atbalsta piešķiršanas datums	Atbalsta piešķirēja iestāde	Atbalsta veids	Atbalsta apjoms	Atbalsta subsīdijas ekvivalents
10/11/2012	Pašvaldība	Aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 7 000
20/02/2013	Pašvaldība	Grants (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 70 000	EUR 70 000
31/05/2014	Pašvaldība	Nekustamā īpašuma nodokļa atbrīvojums (<i>de minimis</i> atbalsts)	EUR 80 000	EUR 80 000

Jautājums:

Kādā apjomā atbalstu drīkst apstiprināt? Saskaņā ar kādu regulējumu?

Atbilde:

1 Pieprasījums (EM - dotācija saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem) - atbalsta intensitāti (35% = EUR 350 000 / EUR 1 miljons) ir zemāka par maksimālo atbalsta intensitāti, tāpēc atbalstu var apstiprināt kā reģionālo atbalstu.

2 Pieprasījums 2 (LIAA - investīciju aizdevumu ar atvieglotiem nosacījumiem) - aizdevums ir piešķirams par tām pašām attiecināmajām izmaksām, tādēļ kumulācija ar pieprasījumu 1 ir nepieciešama.

Saskaņā ar kumulācijas noteikumiem ir jāpārbauda ne tikai atbalsta maksimālo intensitāti, bet arī atbilstība citiem nosacījumiem. Kumulējot pieprasījumus 1. & 2. tās rezultātā atbalsta intensitāte 40% ((EUR 350 000 + 50 000 EUR) / 1 miljons euro), kas ir zemāka par pieļaujamo maksimālo atbalsta intensitāti. Tomēr, ja pieprasījumi 1. & 2. tiks apstiprināti, viss projekts tiks finansēts no atbalsta pasākumiem (dotāciju + aizdevuma soft), kas ir pretrunā ar pienākumu nodrošināt 25% no pašu pašu resursiem*, t.i., brīvus no valsts atbalsta. Tādēļ 2 pieprasījumu pašreizējā formā nevar apstiprināt.

3 Pieprasījums (AFI - aizdevums apgrozāmajiem līdzekļiem) - atbalstu apgrozāmajiem līdzekļiem var kvalificēt kā darbības atbalstu, tāpēc tas būtu jāsniedz saskaņā ar *de minimis* atbalsta noteikumiem. Saskaņā ar uzņēmuma saņemtā *de minimis* atbalsta vēsturi (2013-2014-2015) atbalsts iepriekš līdz šim ir izmantots EUR 157 000 apjomā, un tāpēc uzņēmumam ir tiesības pretendēt vēl uz *de minimis* atbalstu EUR 43 000 apjomā. Līdz ar to uzņēmumam ir tiesības pretendēt uz pieprasītajiem EUR 25 000 (aizdevumam atbalsta subsīdijas ekvivalents).

4 Pieprasījums (CFLA - apmācību atbalsts) - apmācību atbalsts līdz 100%, nav iespējams nodrošināt saskaņā ar apmācību atbalsta noteikumiem, kur atbalsta intensitāte nevar pārsniegt 50% no attiecināmajām izmaksām. Ir divas iespējas, lai atrisinātu šo situāciju:

- a) Ja uzņēmums piekrīt ar zemāko atbalsta robežu 50%, finansējums, uz ko tam tiesības pretendēt, ir vēl EUR 25 000, kas ir puse no pieprasītā finansējuma, un tad to var piešķirt saskaņā ar mācību atbalsta noteikumiem. Šajā gadījumā nerodas jautājums par kumulāciju, jo attiecināmās izmaksas reģionālajam atbalstam nav tās pašas, kas apmācībām.
- b) Ja uzņēmums uzstāj uz 100% atbalstu, atbalsts teorētiski var tikt piešķirts tikai saskaņā ar *de minimis* atbalsta noteikumiem. Tomēr uzņēmuma saņemtā *de minimis* atbalsta vēsture kopā ar pieprasījumā 3. saņemto atbalsts kopā ir EUR 182 000. Tādēļ pieprasījums 3. EUR 50 000 neiekļaujas pieļaujamā atbalsta triju fiskālo gadu periodā limitos, un CFLA tas ir jāatsaka.

NB! *Saskaņā ar reģionālā atbalsta noteikumiem saņēmējam ir jānodrošina, ka 25% no attiecināmajām izmaksām ir brīvas no valsts atbalsta. Pārbaudot šīs prasības ievērošanu, nav pietiekami nodrošināt, ka plānoto pasākumu atbalsta elements iekļaujas reģionālā atbalsta intensitāte robežās. Atbalsta sniedzējam ir jāpārbauda pasākuma finansējumu katrā atsevišķā gadījumā.

Piemērs (maksimālā atbalsta intensitāte ir 50%)

	Apjoms	Atbalsta elements
Privātie resursi	100 000	0
Komerčiāls aizdevums	300 000	0
Grants	400 000	400 000
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	200 000	20 000
Kopā	1 000 000	420 000
Atbalsta intensitāte = 420 000/1 000 000=42%		
Privātie resursi (brīvi no atbalsta = (100 000+300 000)/1 000 000) 40%		
Atbalsts var tikt apstiprināts.		

	Apjoms	Atbalsta elements
Privātie resursi	100 000	0
Komerčiāls aizdevums	-	-
Grants	400 000	400 000
Aizdevums uz atvieglotiem nosacījumiem	500 000	50 000
Kopā	1 000 000	450 000
Atbalsta intensitāte = 450 000/1 000 000=45%		
Privātie resursi (brīvi no atbalsta = 100 000=1 000 000) 10% <25%		
Atbalsts nevar tikt apstiprināts!		

8. piemērs – De minimis atbalsta kumulācija ar citu de minimis atbalstu vienam uzņēmumam

Uzņēmums nodarbojas gan ar lauksaimniecības produktu ražošanu, gan kokapstrādi, gan zivkopību.

I.variants

2014.gadā tas ir saņēmis de minimis atbalstu jaunas lentzāģa iekārtas iegādei EUR 100 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013, un plāno pieteikties Lauku atbalsta dienesta (LAD) programmā Lauku saimniecību modernizācija atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Jautājums:

Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt de minimis atbalstu?

Atbilde:

Ņemot vērā, ka de minimis atbalstu pēdējo trīs fiskālo gadu periodā var kumulēt līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliksnim) EUR 200 000 apmērā, uzņēmumam, piešķirot de minimis atbalstu Lauku saimniecību modernizācijas programmā, kopējā saņemtā de minimis atbalsta summa būs EUR 115 000 (100 000+15 000), kas nepārsniegs EUR 200 000 sliksni (skatīt Attēlu Nr.2 “De minimis atbalsta kumulācijas nosacījumi”). Papildus uzņēmumam ir tiesības saņemt de minimis atbalstu EUR 85 000 apmērā.

Attēls Nr.2. De minimis atbalsta kumulācijas nosacījumi

2.variants

2014.gadā uzņēmums ir saņēmis *de minimis* atbalstu jaunas gatera iekārtas iegādei EUR 160 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1407/2013 un *de minimis* atbalstu zivju dīķa labiekārtošanai EUR 30 000 saskaņā ar Komisijas regulu Nr.717/2014. 2015.gadā uzņēmums plāno pieteikties LAD Lauku saimniecību modernizācijas programmā atbalstam EUR 15 000 apmērā saskaņā ar Komisijas regulu Nr.1408/2013.

Jautājums:

Vai LAD šim uzņēmumam var piešķirt *de minimis* atbalstu?

Atbilde:

Ņemot vērā, ka *de minimis* atbalstu pēdējo trīs fiskālo gadu periodā ir jākumulē līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 robežlielumam (sliekšnim) EUR 200 000 apmērā, uzņēmumam piešķirot *de minimis* atbalstu Lauku saimniecību modernizācijas programmā kopējā saņemtā *de minimis* atbalsta summa būs EUR 205 000 (160 000+30 000+15 000), kas pārsniegs EUR 200 000 sliekšni (skatīt Attēlu Nr.3 “*De minimis* atbalsta kumulācijas nosacījumi”). Papildus uzņēmumam ir tiesības saņemt *de minimis* atbalstu tikai EUR 10 000 apmērā.

Attēls Nr.3. *De minimis* atbalsta kumulācijas nosacījumi

IV. Pielikums: Pārbaudes lapa - Atbalstam saskaņā ar KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 1407/2013 (2013.gada 18.decembris) par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (turpmāk- Komisijas regula Nr. 1407/2013)

Komisijas regulas Nr. 1407/2013 norma	Jāpārbauda vai normatīvajā aktā (MK noteikumos) ir iekļauta sekojoša Komisijas regulas Nr. 1407/2013 norma:	Komentārs
1. DARBĪBAS JOMA		
1.panta 1.punkts a) - c) apakšpunkti	izslēgtas neatbalstāmās nozarēm , kas minētas 1.panta 1.punkta a) - c) apakšpunktos (zvejniecības un akvakultūras, lauksaimniecības produktu primārās ražošanas un lauksaimniecības produktu pārstrādes un tirdzniecības (ar nosacījumiem) nozarēs).	Papildus noteikumos jānorāda pasākuma mērķis, atbalsta instrumenti un atbalsta saņēmēji.
1.panta 1.punkts d) - e) apakšpunkti	izslēgtas neatbalstāmās darbības , kas minētas 1.panta 1.punkta d) - e) apakšpunktos (darbībām, kas saistītas ar eksportu uz trešām valstīm vai dalībvalstīm, tas ir, atbalstu, kas tieši saistīts ar eksportētajiem daudzumiem, izplatīšanas tīkla izveidi un darbību vai citiem kārtējiem izdevumiem, kas saistīti ar eksporta darbībām un ja importa preču vietā tiek izmantotas vietējās preces)	
1.panta 2.punkts	ietverts nosacījums par izmaksu nošķiršanu gadījumos, ja MK noteikumos tiek paredzēts, ka atbalsts tiek sniegts ar <u>dažādām <i>de minimis</i> regulām</u> , t.i. 2013.gada 18.decembra Regulu (ES) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <u><i>de minimis</i> atbalstam</u> (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 24. decembris, Nr. L352) vai 2013.gada 18.decembra Regulu (ES) Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <u><i>de minimis</i> atbalstam lauksaimniecības nozarē</u> (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013.gada 18.decembris, Nr. L352/9) vai 2014.gada 27.jūnija Regulu (ES) Nr. 717/2014 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu <u><i>de minimis</i> atbalstam zvejniecības un akvakultūras nozarē</u> (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014.gada 27.jūnijs, Nr L 190/45)	
2. DEFINĪCIJAS		
2.panta 2.punkts	viens vienots uzņēmums atbilst Komisijas Regulas Nr.1407/2013 2.panta 2.punktā noteiktajai „viena vienota uzņēmuma” definīcijai	
3. VISPĀRĒJIE NOSACĪJUMI		
3.pants 2.punkts	ietvertas robežvērtības - atbalsta apmērs vienai saimnieciskās darbības veicēja saistīto personu grupai (vienam vienotam uzņēmumam) kopā ar attiecīgajā fiskālajā gadā un iepriekšējos divos fiskālajos gados piešķirto <i>de minimis</i> atbalstu, nedrīkst pārsniegt Komisijas regulas Nr. 1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktā maksimālā <i>de minimis</i> atbalsta apmēru	Atbalsts jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 200 000; kravu komercpārvaldījumu autotransporta uzņēmumam, jebkurā triju fiskālo gadu periodā nepārsniedz EUR 100 000. Šo <i>de minimis</i> atbalstu nevar izmantot kravas transportlīdzekļu iegādei.
3.panta 8. un 9.punkti	<i>de minimis</i> atbalsta nosacījumi uzņēmumu apvienošanās vai sadalīšanās gadījumos	

	<p>nosacījums attiecībā uz grūtībās nonākušu uzņēmumu - atbalstu nepiešķir saimnieciskās darbības uzsācējiem, kuriem ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, ir uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums vai kuru saimnieciskā darbība ir izbeigta.</p> <p>Lielajam uzņēmumam atbalsta gadījumā, ja tas ir aizdevumu un garantiju veidā jābūt situācijā, kas atbilst vismaz B-kreditreitingam.</p>	
<p>4.panta 3. un 6.punkti</p>	<p>bruto dotācijas aprēķins atbalstam - ja aizdevuma/garantētā summa ir mazāka par Komisijas regulas Nr.1407/2013 3. un 6.punktu b) apakšpunktiem minētajām summām un/vai aizdevums/garantija ir piešķirta uz mazāk nekā attiecīgi pieciem vai desmit gadiem, aizdevuma bruto dotācijas ekvivalentu aprēķina kā atbilstīgo proporciju no attiecīgā robežlieluma, kas noteikts Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā; vai bruto dotācijas ekvivalents ir aprēķināts, pamatojoties uz piešķiršanas laikā piemērojamo atsaucē likmi (aizdevumiem) vai pamatojoties uz drošības zonas prēmijām, kas noteiktas Komisijas paziņojumā, vai pirms īstenošanas garantijas bruto dotācijas ekvivalenta aprēķināšanai izmantotā metode ir bijusi paziņota Komisijai (garantijām).</p>	<p>Normatīvajā aktā jābūt minētam, kādā veidā tiek noteikts bruto dotācijas ekvivalents.</p>
<p>5.panta 1. un 2.punkti</p>	<p>kumulācijas nosacījumi - kumulēt <i>de minimis</i> atbalstu var ar citu <i>de minimis</i> atbalstu, ko piešķir saskaņā ar citām <i>de minimis</i> regulām līdz Komisijas regulas Nr.1407/2013 3.panta 2.punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 1.punktu; <i>De minimis</i> atbalstu drīkst kumulēt ar valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kāda konkrētā gadījuma īpašajiem apstākļiem noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai EK lēmumā, saskaņā ar Komisijas regulas Nr.1407/2013 5.panta 2.punktu.</p> <p>NB! Vai arī norāda, ka kumulācija pasākuma ietvaros netiks pieļauta.</p>	<p><i>De minimis</i> atbalstu, kas nav piešķirts konkrētu attiecināmo izmaksu segšanai vai kas nav attiecināms uz konkrētām attiecināmajām izmaksām, drīkst kumulēt ar citu valsts atbalstu, kurš piešķirts saskaņā ar attiecīgajā valsts atbalsta programmā noteikto vai EK lēmumu.</p>
<p>6.panta 1.punkts</p>	<p>uzraudzības nosacījumi - pirms atbalsta piešķiršanas dalībvalsts no attiecīgā uzņēmuma pieprasa rakstisku vai elektronisku deklarāciju par visu citu <i>de minimis</i> atbalstu, kuru iepriekšējo divu fiskālo gadu un kārtējā fiskālā gada laikā uzņēmums ir saņēmis saskaņā ar šo regulu vai citām <i>de minimis</i> regulām, ievērojot normatīvos aktus par <i>de minimis</i> atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtību un <i>de minimis</i> atbalsta uzskaites veidlapu paraugiem</p>	<p>Ministru kabineta noteikumi Nr.740 (2014.gada 2.decembrī)</p> <p><i>De minimis</i> atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība un uzskaites veidlapu paraugi</p>
<p>6.panta 4.punkts</p>	<p>datu uzglabāšanas nosacījumi – datus par piešķirto atbalstu glabā 10 fiskālos gadus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - individuālajam atbalstam – no atbalsta piešķiršanas dienas; - atbalsta shēmai – no dienas, kurā saskaņā ar shēmu piešķirts pēdējais atbalsts. 	